

Mensen van God,

Op geen enkele manier konden we vermoeden, Maaïke en ik, in onze voorbereiding, dat deze viering in de veertigdagentijd in de cyclus Broosheid met het thema Uithouden op een zo tragische manier actueel zou worden.

Wanneer het leven zo abrupt kan eindigen, zonder aankondiging, zonder aanleiding, dan komt de broosheid, de kwetsbaarheid van het leven eens te meer in het licht te staan.

Met één schot kan het gedaan zijn
en als je er net op die tijd, op die plek was,
de tram had genomen
volkomen toevallig,
omdat je op je vrije dag de stad in zou gaan
of omdat je auto net die dag naar de garage moest.
Net zo toevallig als dat ik op die maandag de tram *niet* heb genomen
omdat ik die ochtend al vroeg een vergadering had afgezegd.
Zo willekeurig,
van een leven in volle bloei
naar er niet meer zijn
en je geliefden achterlaten in een opperste staat van verwarring, verbijstering en diep verdriet.

In de tekst die we gelezen hebben lezen we hoe Jezus wél weet dat zijn einde zal komen. Hij raakt er dodelijk bedroefd van:
'Laat deze beker toch aan mij voorbij gaan.'

Hij hoopt in zijn verdriet te kunnen rekenen op zijn vrienden.
Hij heeft ze mee gevraagd, Petrus en de twee zonen van Zebedeus. 'Blijf hier waken en bidden', blijf het met mij uithouden, dit verdriet, de duisternis, het gevoel van dat het nooit meer goed komt.
Hij vraagt het ze één keer, twee keer, zelfs een derde keer.
En het lukt hen niet wakker te blijven, hun vriend in zijn diepste verdriet bij te staan, het uit te houden samen met hem.

Het is zo pijnlijk als dat gebeurt.
Dat wanneer je het zo enorm nodig hebt, als het verdriet je bijna te machtig wordt, dat je er uiteindelijk alleen voor staat.
Wat anderen je ook beloven, hoezeer ze ook het goede met je voor hebben, hoe diep de vriendschap ook gaat.

Het uithouden met jezelf in die donkere uren, dat is enorm zwaar.
Wat ons dan ook verbaasde en intrigeerde is dat Jezus toch uiteindelijk niet in de wanhoop blijft, ook al is hij heel alleen met zijn gedachten en worstelingen. De wanhoop neemt niet de overhand.

Jezus is in gebed gegaan en het gebed klinkt als een mantra, maar er vindt een verschuiving plaats:

De eerste keer bidt hij:

Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren 'zoals ik het wil, maar zoals u het wilt.'

De tweede keer klinkt het:

'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan mij voorbijgaat zonder dat ik er uit drink, laat het dan gebeuren zoals u het wilt.'

En de derde keer bidt hij met diezelfde laatste woorden: als het dan toch moet gebeuren, dan moet het gebeuren...

In zijn gebed maakt Jezus een overgang van verzet, 'laat deze beker toch aan mij voorbijgaan', naar overgave, 'als het dan toch moet gebeuren, dan geef ik mij over aan U.'

Jezus moet het met zichzelf in alle eenzaamheid uithouden en tegelijkertijd is er de Eeuwige aan wie hij zich toevertrouwt.

De Eeuwige wiens naam zich laat spellen in: Ik zal er zijn.

Hoe het leven ook zal gaan, op welke manier je je soms ook moederziel alleen kan voelen.

De Eeuwige is er bij, de Ene zal er zijn.

Margreet Spoelstra maakte een prachtig gedicht bij deze tekst. Aan wie in dit gedicht de vraag wordt gesteld staat open voor invulling, is het een vraag aan de Ene, een vraag aan de ander, de naaste?

Het is een dringende vraag en tegelijkertijd spreekt er hoop uit:

Blijf mij me
want de dag versmalt
nog even, en de nacht
zal het licht verjagen.

Blijf mij me
want het donker dreigt
met eindeloosheid.

Blijf bij me
want de nacht vertelt niet
of de morgen komt.

Blijf bij me
als je kunt.

Help me het zwart te verdragen,
hou de nacht met me uit.

Zing me
liedjes van liefde
vertel me
verhalen van licht

en als je kunt

dat na de nacht
de morgen komt.

Zo moge het zijn.